

EGYHÁZAK

A SZERVADOMÁNYOZÁS RÓL

EGYHÁZAK A SZERVADOMÁNYOZÁSRÓL

“...és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak.” A trónuson ülő ezt mondta: **„Íme, újjáteremtek mindent...”**

Jel21, 4-5

SZERVADOMÁNYOZÁS

A szervdonáció ajándék a várólistákon várakozó betegek számára. Magyarországon is százakat sikerül megmenteni évente szervátültetéssel. Elhunytakból veséket, májat, szívet, hasnyálmirigyet és tüdőt lehet eltávolítani szervátültetési céllal, továbbá szaruhártya, szívbillentyű, csont és porcok eltávolítás utáni beültetése még több betegen segíthet.

A szervadományozás mindig szuverén, egyéni döntés, ugyanakkor a nagyegyházak egyedi és támogató állásfoglalásai utat mutathatnak az emberi lét nehéz kérdéseiben, így a szervdonáció terén is.

MIÉRT FONTOS TÉMA A SZERVADOMÁNYOZÁS?

Az orvostudomány fejlődésével mára a szerv- és szövetátültetés új élet esélyét biztosítja végstádiumú szervelégtelenségben szenvedő és más módon nem gyógyítható betegek részére. Egyre többen szenvednek ilyen betegségtől és néhány csoportot bizonyítottan súlyosabban érint a probléma. Bármikor találkozhatunk szervátültetésre váró embertársainkkal, és ezek a találkozások is emberi kapcsolatainkat gazdagítják. Ezért fontos időt szánni arra, hogy átgondoljuk a szervadományozás lehetőségét halálunk esetére, és döntésünket megosszuk szeretteinkkel.

A FELTÉTELEZETT BELEEGYZÉS ELVE

Az elhunytakból történő szervadományozás tekintetében Magyarországon a feltételezett beleegyezés elvét gyakoroljuk. Ez azt jelenti, hogy ha valaki életében nem nyilatkozott írásban arról, hogy halála esetén szerveinek és szöveteinek transzplantációs célú eltávolítását megtiltja, akkor a szervdonáció elvégezhető. Kiskorú elhunyt esetén a törvényes képviselő írásos hozzájárulása szükséges a szervkivételhez. Éppen ezért fontos szeretteink véleményét, végakarátát ebben a tekintetben is megismernünk, ezért őszinteségre, családi beszélgetésekre, és mások véleményének tiszteletben tartására van szükség.

MIKOR TÖRTÉNHEK SZERVDONÁCIÓ MAGYARORSZÁGON?

Az orvosok és az egészségügyi dolgozók elkötelezettek, hogy mindent megtegyenek a rájuk bízott beteg életének megmentése érdekében. Transzplantációs célú szervkivétel csak akkor történhet, ha minden életmentő törekvés eredménytelen volt, majd ezt követően egy háromtagú bizottság megállapította az agyhalál tényét. A szervkivételek többsége Magyarországon is dobogó szívű agyhalottakból történik.

Az agyhalál az agy működésének visszafordíthatatlan és teljes hiánya, amely agyi károsodás miatt következik be. Az elváltozás következtében sérül az agytörzs, amelynek működése elengedhetetlenül fontos az élet fenntartásához.

Az orvostudomány ezt hívja agytörzsi halálnak, amely azonban nem egyenlő a kómával. Az agyhalál megállapításának kötelező lépéseit Magyarországon jogszabály határozza meg. Amikor az agyhalál megállapító jegyzőkönyv aláírásra kerül, a dobogó szívű agyhalott légzőmozgását még lélegeztetőgép pótolja, illetve a mesterségesen fenntartott szív-működés még oxigéndús vért szállít a szervekhez. Ez az átmeneti periódus biztosít lehetőséget az életmentő szervátültetésekhez szükséges szervek eltávolítására.

GONDOSKODÁS ÉS TISZTELET

A szervek és szövetek eltávolítása a legnagyobb gondoskodással és tisztelettel történik. A hozzátartozóknak lehetőséget kell biztosítani, hogy megtekintsék elhunyt szerettük holttestét. Az egészségügyi dolgozók segítenek az egyházi képviselő megkeresésében, amennyiben a család igényli azt.

SZERVADOMÁNYOZÁS ÉS KERESZTÉNYSÉG

A keresztény hit Jézus Krisztus élete által is megismerhető Isteni kinyilatkoztatásokon alapul. Jézus arra tanít minket, hogy szeressük egymást és vegyük észre mások szükségait. A szervadományozást a kereszténység az önzetlen szeretet megnyilvánulásának tartja.

A KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA A SZEMÉLY TISZTELETE ÉS A TUDOMÁNYOS KUTATÁS

2296 A szervátültetés megfelel az erkölcsi törvényeknek, ha a donort érő testi és pszichikai károk és kockázatok arányosak a fogadó javával. A szervek halál utáni ajándékozása nemes és érdemszerző cselekedet, s buzdítani kell rá, mint a nagylelkű szolidaritás megnyilvánulására. Erkölcsileg elfogadhatatlan, ha a donor vagy illetékes rokonai nem adták kifejezett beleegyezésüket. Ezen felül erkölcsileg megengedhetetlen a megnyomorító vagy közvetlenül halált okozó csonkítás, akkor is, ha mások halálát késlelteti.

TISZTELET A HALOTTAK IRÁNT

2301 A szervek ingyenes elajándékozása a halál után törvényes és érdemszerző lehet.

Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.

Róm8, 38-39

„A szervátültetés bevezetésével, mely a vérátömlesztéssel kezdődött, az emberiség módot talált arra, hogy önmagát adja, vérét és testét, hogy ezáltal mások élhessenek.”

„Urunk, Jézus Krisztus halála és feltámadása testesíti meg a szeretet legfelső fokát, mely mély értelmet ad a donorszerv felajánlásának, hogy megmentsen egy másik embert. A keresztényeknek Jézus sajátmagának való felajánlása a hivatkozás legfontosabb pontja, és inspiráció arra a szeretetre, mely a szerv felajánlásának háttérében áll. A bőkezű szolidaritás kinyilvánítása annál kifejezőbb egy olyan társadalomban, amely túlságosan haszonelvű lett, és kevésbé érzékeny az önzetlen adásra.”

„Végezetül emlékezzünk Jézus szavaira, melyeket az evangelista és orvos Lukács tolmácsolt: „Adjatok, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak ötletekbe.” (Lk 6:38). Végső ajándékunkat Istentől annak megfelelően kapjuk, hogy milyen igazi és hatásos szeretetet mutattunk embertársainknak.”

Részletek II. János Pál pápa nyilatkozatából, mely 1991-ben az Nemzetközi Szervdonációs Társaság (ISODP) első nemzetközi kongresszusán, Rómában hangzott el.

„...javasoltam az Első Pápai Enciklikában, hogy az élet fenntartásának egyik módja „a szervadás, melyet, ha etikailag megfelelő módon hajtanak végre, az egészség lehetőségét, és magának az életnek a lehetőségét ajánlja a betegek számára, akiknek esetenként nincsen semmi más reményük.” (No. 86.)

Részlet II. János Pál pápa beszédéből, mely 2000. augusztus 29-én a Transzplantációs Társaság Világkongresszusán hangzott el.

„Az életfontosságú szervek adományozásával kifejezett szeretet a jótékonyság olyan igazi bizonyítéka, amely képes túllépni a halálon, hogy az élet mindig győzedelmeskedjék. A szervet kapó betegnek tisztában kell lennie eme gesztus értékével. Olyan ajándékot kap, amely messze túlmutat a gyógyulási szempontokon. Valójában nemcsak egy szervet, hanem a szeretet ajándékát kapja, és ezért ugyanolyan mértékben hálásnak kell lennie a szervfelajánlás és a szabad adományozás kultúrájának erősítése érdekében.”

Részlet XVI. Benedek pápa beszédéből, a „A GIFT FOR LIFE” (ÉLETAJÁNDÉK) Nemzetközi Kongresszus résztvevői számára adott audiencián, Róma, 2008. november 7.

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ, DOKTOROK COLLEGIUMÁNAK TEOLÓGIAI VÉLEMÉNYE A TRANSZPLANTÁCIÓ KÉRDÉSÉBEN (RÉSZLET)

“Teológiailag helytelen és mindenképpen káros, ha a keresztyén ember Krisztus áldozatához kapcsolja a szervátültetés kérdését. Krisztus egyszeri áldozata nem lehet hivatkozás alap. Amennyiben teológiai hivatkozási alapot keresünk a szervátültetésre agyhalott donorok esetében, úgy az embereken való segítség irgalmas lehetősége kínálkozik megfelelő teológiai alapnak, ha nem is teljes mértékben kielégítő.”

Budapest, 2012. július 3.

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ÁLLÁS- FOGLALÁSA A SZERV- ÉS SZÖVETADOMÁNYOZÁS ETIKAI MEGÍTÉLÉSÉRŐL

Az élet és vele a test a teremtő Isten ajándéka, amely felől nem rendelkezhet az ember önkényesen, de felelősséggel tartozik érte. A szolidaritás kultúrájának erősítése jegyében a MEE a szerv- és szövetadományozást a felebarát iránt viselt felelősség és szeretet kifejeződésének tartja, amennyiben legalább a következő feltételek érvényesülnek:

- az élő donorból a szerv- vagy szövetkivétel átültetés céljából és a recipiens gyógyításának érdekében történik, és nem áll rendelkezésre halott személy megfelelő szerve vagy szövete, valamint nem áll rendelkezésre hasonlóan hatásos gyógymód;
- a kivétel a donor tájékozott beleegyezését követő döntés után történik;
- az eltávolított szerv vagy szövet nem képezi haszonszerzés forrását;
- biztosított az igazságos elosztás átlátható rendszere.

Halott donor esetén a MEE elfogadja a feltételezett beleegyezésen alapuló törvényi szabályozást, és erkölcsileg támogatja a szervadományozási igazolvány használatának elterjedését.

Élő adományozás esetén a MEE – lehetőségeihez mérten – feladatának tekinti az érintettek (recipiens, donor, orvos) lelki és erkölcsi támogatását, valamint a társadalmi szolidaritás erősítését a kiszolgáltatott helyzetben lévő beteg ember iránt.

Gáncs Péter püspök (képen), Szebik Imre elnök-püspök, Ittzés János püspök (Evangélikus Élet, 2005. okt. 23. / 70. évfolyam 43. szám 3. oldal)

MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETSÉGE

“A zsidó vallás szabályai megfelelő feltételek fennállása esetén nem tiltják, sőt igen helyesnek tartják az agyhalott szervdonorokból, transzplantációs célból történő szervkivételeket, és a szervátültetéseket.”

Dr. Feldmájer Péter, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének Elnöke, 2010. június 24.

Részletes információ található a magyarországi egyházak szervadományozással kapcsolatos állásfoglalásairól a Szervkoordinációs Iroda honlapján: www.ovsz.hu/szervdonacio/egyházak

MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KONFERENCIA

Cím: 1071 Budapest, Városligeti fasor 45.

Telefon: 06 (1) 342 6959

Fax: 06 (1) 342 6957

E-mail: pkt@katolikus.hu

Honlap: www.katolikus.hu

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ

Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatala

Cím: 1146 Budapest, Abonyi u. 21.

Postacím: 1440 Budapest 70. Pf 5

Telefon: 06 (1) 343 7870

Fax: 06 (1) 460 0715

E-mail: kommunikacio@reformatus.hu

Honlap: www.reformatus.hu

zsinat.tanacsos@reformatus.hu

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

Cím: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Telefon: 06 (1) 483 2260

E mail: orszagos@lutheran.hu

Honlap: www.evangelikus.hu

MAZSIHISZ (MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETSÉGE)

Cím: 1075 Budapest, Síp u. 12.

Telefon: 06 (1) 413 5564

E-mail: bzstitk@mazsihisz.com

Honlap: www.mazsihisz.com

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT SZERVKOORDINÁCIÓS IRODA

Cím: 1113 Budapest, Karolina út 19-21.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 44

Telefon: 06 (1) 391 4570

E-mail: szervkoordinacios.iroda@ovsz.hu

Honlap: www.ovsz.hu/szervdonacio

